

ISSN-1450-5010

PEDAGÓGUSOK ÉS SZÜLŐK FOLYÓIRATA **6**

VIII. ÉVFOLYAM, 2004. JÚNIUS, ÁRA 60 DINÁR

új kép

Tanévvégi töredékek

Újra véget ért egy tanítási év, ezzel előtört a beidegződés – az iskola júniusi légkörének számadási kényszere a tervek, szeptemberi ígéretek, elképzelések kiértékelésére.

Az összegzések papírmunkájával sikeresen végzünk, mechanikusan, szinte reflexszerűen készítjük a statisztikai kimutatást, a jegyzőkönyveket, a napló és anyakönyvek pepecselő töltögetését.

Tanári önmagunk kiértékelése már bonyolultabb, szinte megvalósíthatatlan vállalkozás. Nem csak azért, mert nem áll rendelkezésünkre hozzá úrlap, nincsenek kitöltendő rubrikák, és befejezése, vége sincs.

A körülmények kifogásokká nőnek, magyarázkodnunk kell.

Újra elballagott egy nemzedék.

Az osztályfőnök önvizsgálatot folytathat, vajon kellőképpen felkészítette-e a tanulóit a pályaválasztásra, rámutatott-e a továbbtanulás útvesztőire?

Tájékozódott-e az új intézmények létesítéséről, minőségéről?

Vajon a tőlünk kapott „útravaló” biztosítja-e a következő munkaévek tanulási/képzési kötelezettségeinek elfogadását (esetleg igényét)?

Az idén két pótvizsgaidőszakban bizonyíthatnak a négy tantárgyból sikertelen diákok a szünidő két hónapjában.

Vajon hányan tudják majd pótolni a tanév tíz hónapja során elmulasztottakat?

*Az új oktatási törvény minisztériumi értelmezése alapján a továbbiakban a pedagógus jut kulcsszerephez (a diák helyett).
Az oktatás középpontjában a tanár áll...*

A továbbiakban az általános iskola első osztályában nem kötelező az idegen nyelv tanulása. Ennek indoklásaként a (kulcsszereplő) tanárok hiánya áll. Vajon mikorra tervezzük a hiányzó angol szakos tanárok kinevelését?

A módosított oktatási törvény értelmében az első és a második osztály új tantervei átalakításra szorulnak (visszarendeződnek). Elfogadásuk a szünidő folyamán várható.

Fogas kérdés a tankönyvek ügye is. Ezek engedélyezése, nyomtatása a tantervek elfogadását követően esedékes.

Az anyaországi tankönyvbehozatal nem szűnt meg, a kérelem már a Minisztériumban van.

A Tantárgyháló pályázati felhívása sikeresnek bizonyult.

Az elbírálás és az előzetes eredményhirdetés a szeptemberi számban várható.

TARTALOM

Tanulmányok, esszék

- ♦ Lőcsei Péter: Weöres Sándor-mozaikok (Benkes Zsuzsa, Domokos Mátyás, Radnóti Sándor, Schein Gábor, Szauer Ágoston, Tüskés Tibor megnyilatkozásai)3

Matematikatörténeti rovat

- ♦ Dr. Péics Hajnalka: Fekete Mihály11

Hivatásunk eszköztárából

- ♦ Mészáros Zoltán: A multiperspektivitás a megoldás? (A történelemoktatásról)12
- ♦ Vass B. Borbála: Beszámoló a győri Kazinczy-versenyről14
- ♦ Szőke Anna: Akarsz-e játszani? (IX. Vajdasági Magyar Óvodás Színjátszó Találkozó)16
- ♦ Szirányi Margit: A szembetegségben szenvedő gyermek testnevelési és sportolási problémái (angol és szerb fordításban is!)18
- ♦ Hózsá Éva: Sebeségvarázs (Új, más folyóirat a Vajdaságban)25
- ♦ Cvitkó Ferenc: Korán kell kezdeni! (A zenetanításról)26

Könyvismertető

- ♦ Dr. Káich Katalin: Egy színház harminc éve27
- ♦ Könyvajánló28

Kitekintő

- ♦ B. Nagy Éva: Mitoszok és tévhitek (A személyiségfejlesztésről)29

A Tanítóképző Kar hallgatóinak tollából

- ♦ Námesztovszki Zsolt: Óravázlat (természet- és társadalomismeret)32
- ♦ Basity Sztella gyűjtése: „Matematikus mesék”40
- ♦ Contents42
- ♦ Versek: Tóth Krisztina: Síró ponyva (Könyvajánló. Magvető, Budapest, 2004), Bencsik Orsolya: Búcsúvers

Soós Edit

Illusztráció: Dudás Antal festőművész munkái

Új kép Pedagógusok és szülők folyóirata VIII. évfolyam 6. szám, 2004. június

Szerkesztőbizottság/Članovi uredništva: Bori Mária, Hajnal Jenő magiszter, dr. Hózsá Éva (irodalmi szerkesztő), dr. Gábrity Molnár Irén, Péter Klára, Sipos Bertá, Soós Edit (felelős szerkesztő/odgovorni urednik), Szálas Timea (kézirátgondozás), Szőke Anna; **A laptanács tagjai/Savet lista:** Miskolczi József (elnök), dr. Bányai János, dr. Pintér János (alelnökök), Balla Lajos-Laci, Biacsi Antal, Czabafy Ágnes, Grgo Francisković, dr. Horváth Mátyás, Kucsera Géza, dr. Losoncz Alpár, Ninkov Irén, Pető István, Priboj Potrebić Vesna, dr. Szöllősy Vágó László, Varjú Potrebić Tatjana, dr. Zolnai Albert; **Lektor:** Bálint Irén; **Rezime/Rezümé:** Tiberije Kopilović, Szálas Timea; **Szerkesztőség/Uredništvo:** 24000 Subotica, Age Mamuzića 13/II., tel./fax: (024) 554-184, e-mail: vmk@tippnet.co.yu; **Kiadó/Izdavač:** Vajdasági Módszertani Központ Szabadka, Vojvodanski centar za metodiku Subotica; **Elnök/Predsednik:** Soós Mihály. **Tördelés/Prelom:** Papp Anikó; **Készült/Štampa:** LOGOS Grafikai Műhely - Tóthfalu, Grafička radnja „LOGOS” - Totovo Selo. **Új Kép az interneten:** www.ujkep.tippnet.co.yu

Ismétlő-rendszerező óra vázlata természet- és társadalomismeretből

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

Helység: Szabadka

Iskola: Miloš Crnjanski Általános Iskola

Osztály és tagozat: 2.b osztály

Az óra megtartásának ideje: 2004. március 22.

Tanít: Námesztovszki Zsolt

Vezetőtanár: dr. Czékus Géza

2. ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANI ADATOK

Tantárgy: Természet és társadalom

Téma: Az emberi közösségek

Tanítási egység: A családhoz tartozunk; Hozzá tartozóink, rokonaink; Ünnepek a családban

Oktatási feladatok:

- Az évszakok és ezek jellegzetességeinek átismétlése
- A család fogalmának átismétlése, megerősítése
- A rokon viszonyok átismétlése, újak megtanulása
- Családi ünnepek és fogalmuk elsajátítása, illetve megerősítése (születés-, névnap, házassági évforduló)
- Vallási ünnepek és fogalmuk elsajátítása, illetve megerősítése
- A személynevek jelentésének és eredetének a megismerése

Nevelési feladatok:

- A következő tanítási egységek átismétlése: A családhoz tartozunk; Hozzá tartozóink, rokonaink; Ünnepek a családban
- Figyelmességre nevelés
- Szeretetre nevelés
- Egyemáshoz való tartozásra nevelés
- Illedelmes viselkedésre nevelés
- Humánus viszonyok kialakítása
- Az ajándékozás- és kapás öröme; az ajándékozó és az ajándék megbecsülése
- Együttműködésre nevelés
- Barátkozás a számítógéppel

Funkcionális feladatok:

- A megfigyelőkészség fejlesztése
- A számítógép egér és billentyűzet használatának fejlesztése
- Gondolkodásfejlesztés kapcsolatkeresés segítségével
- A tanulók meglevő tudásának aktiválása
- Szókincs bővítés

Óratípus: ismétlő-rendszerező óra

Tan- és segédesszközök: Számítógép (PC), kivetítő (projektor), vászon a vetítéshez, lézerceruza, Tananyagkiegészítő természet és társadalomból (multimédiás CD)

Munkaformák: frontális, egyéni.

Tanítási módszerek: szóbeli közlés (magyarázat, mesélés), beszélgetés, bemutatás, a tanulók önálló munkája, ismétlés, ellenőrzés

Új fogalmak: család

Korreláció: magyar nyelv, zenekultúra, biológia, földrajz, illeten

Ismeretforrások: a gyermekek tapasztalata, előtudása, szemléltetőeszközök

Tankönyv: Trebješanin B., Gžanović B., Novković B. (2001): Természet és társadalom az általános iskolák 2. osztálya számára. Tankönyvkiadó intézet, Belgrad.

Irodalom:

- Czékus G. (2002): A természet és társadalom tantárgy módszertana. Atlantisz, Újvidék.

- Námesztovszki Zsolt (szerk.) (2003): Tananyagkiegészítő természet és társadalomból az általános iskolák második osztálya számára (multimédiás CD). Verziószám 1.01.

A tanóra helyszíne: tanterem

3. AZ ÓRA SZERKEZETE

BEVEZETŐ RÉSZ (14 perc):

- bemutatkozás, kapcsolatfelvétel
- a házi feladatok ellenőrzése
- az előző óra anyagának ismétlése (az évszakokat a jellegzetességeikkel, valamint a tavaszi, nyári, őszi és téli hónapokat ismételve át)
- motiváció (beszélgetés a családról)
- célkitűzés

KÖZPONTI RÉSZ (22 perc):

„Kötelező rész” (Tom és Jerry)

- A családtagok átismétlése (szülő, testvér)
- A rokonok átismétlése, elmélyítése (nagy szülők, unoka, nagybácsi, nagynéni, unokaöccs, unokatestvér)
- Beszélgetés a születésnapról és a születésnap megünnepléséről
- Beszélgetés a családi és a vallási ünnepek jellegzetességeiről és a köztük lévő különbségről
- A névnap és a házassági évforduló

Feladatok (Csöröke)

- A kötelező részben tanultak átismétlése feladatok megoldásával

Képek (Aladin)

- Egy szólas megtanulása, ismétlése. Beszélgetés az ajándékról és az ajándékozásról
- A vallási és a családi ünnepekről tanultak bővítése
- A családfa fogalma

Varázskalap

- Személynevek jelentése és eredete elnevezésű szoftver használata
- A tanulók neveinek eredet- és jelentésvizsgálata
- A névnapok meghatározása

BEFEJEZŐ RÉSZ (4 perc):

- Ismétlés (Dexter)
- Házi feladat kijelölése

Ismétlő-rendszerező óra vázlata természet- és társadalomismeretből

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

Helység: Szabadka

Iskola: Miloš Crnjanski Általános Iskola

Osztály és tagozat: 2.b osztály

Az óra megtartásának ideje: 2004. március 22.

Tanít: Námesztovszki Zsolt

Vezetőtanár: dr. Czékus Géza

2. ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANI ADATOK

Tantárgy: Természet és társadalom

Téma: Az emberi közösségek

Tanítási egység: A családhoz tartozunk; Hozzá tartozóink, rokonaink; Ünnepek a családban

Oktatási feladatok:

- Az évszakok és ezek jellegzetességeinek átismétlése
- A család fogalmának átismétlése, megerősítése
- A rokon viszonyok átismétlése, újak megtanulása
- Családi ünnepek és fogalmuk elsajátítása, illetve megerősítése (születés-, névnap, házassági évforduló)
- Vallási ünnepek és fogalmuk elsajátítása, illetve megerősítése
- A személynevek jelentésének és eredetének a megismerése

Nevelési feladatok:

- A következő tanítási egységek átismétlése: A családhoz tartozunk; Hozzá tartozóink, rokonaink; Ünnepek a családban
- Figyelmességre nevelés
- Szeretetre nevelés
- Egymáshoz való tartozásra nevelés
- Illedelmes viselkedésre nevelés
- Humánus viszonyok kialakítása
- Az ajándékozás- és kapás öröme; az ajándékozó és az ajándék megbecsülése
- Együttműködésre nevelés
- Barátkozás a számítógéppel

Funkcionális feladatok:

- A megfigyelőkészség fejlesztése
- A számítógép egér és billentyűzet használatának fejlesztése
- Gondolkodásfejlesztés kapcsolatkeresés segítségével
- A tanulók meglevő tudásának aktiválása
- Szókincs bővítés

Óratípus: ismétlő-rendszerező óra

Tan- és segédesszközök: Számítógép (PC), kivetítő (projektor), vászon a vetítéshez, lézerceruza, Tananyagkiegészítő természet és társadalomból (multimédiás CD)

Munkaformák: frontális, egyéni.

Tanítási módszerek: szóbeli közlés (magyarázat, mesélés), beszélgetés, bemutatás, a tanulók önálló munkája, ismétlés, ellenőrzés

Új fogalmak: család

Korreláció: magyar nyelv, zenekultúra, biológia, földrajz, illeten

Ismeretforrások: a gyermekek tapasztalata, előtudása, szemléltetőeszközök

Tankönyv: Trebješanin B., Gžanović B., Novković B. (2001): Természet és társadalom az általános iskolák 2. osztálya számára. Tankönyvkiadó intézet, Belgrad.

Irodalom:

- Czékus G. (2002): A természet és társadalom tantárgy módszertana. Atlantisz, Újvidék.

- Námesztovszki Zsolt (szerk.) (2003): Tananyagkiegészítő természet és társadalomból az általános iskolák második osztálya számára (multimédiás CD). Verziószám 1.01.

A tanóra helyszíne: tanterem

3. AZ ÓRA SZERKEZETE

BEVEZETŐ RÉSZ (14 perc):

- bemutatkozás, kapcsolatfelvétel
- a házi feladatok ellenőrzése
- az előző óra anyagának ismétlése (az évszakokat a jellegzetességeikkel, valamint a tavaszi, nyári, őszi és téli hónapokat ismételve át)
- motiváció (beszélgetés a családról)
- célkitűzés

KÖZPONTI RÉSZ (22 perc):

- „Kötelező rész” (Tom és Jerry)
- A családtagok átismétlése (szülő, testvér)
- A rokonok átismétlése, elmélyítése (nagy szülők, unoka, nagybácsi, nagynéni, unokaöccs, unokatestvér)
- Beszélgetés a születésnapról és a születésnap megünnepléséről
- Beszélgetés a családi és a vallási ünnepek jellegzetességeiről és a köztük lévő különbségről
- A névnap és a házassági évforduló

Feladatok (Csöröke)

- A kötelező részben tanultak átismétlése feladatok megoldásával

Képek (Aladin)

- Egy szólas megtanulása, ismétlése. Beszélgetés az ajándékról és az ajándékozásról
- A vallási és a családi ünnepekről tanultak bővítése
- A családfa fogalma

Varázskalap

- Személynevek jelentése és eredete elnevezésű szoftver használata
- A tanulók neveinek eredet- és jelentésvizsgálata
- A névnapok meghatározása

BEFEJEZŐ RÉSZ (4 perc):

- Ismétlés (Dexter)
- Házi feladat kijelölése

4. AZ ÓRA MENETE

Az óra menete	Módszertani és didaktikai megjegyzések
BEVEZETŐ RÉSZ (14 perc)	
- Sziasztok! Námesztovszki Zsoltnak hívnak és én fogom ma megtartani a természet és társadalom órát.	Bemutatkozás, kapcsolatfelvétel.
- Készítsétek elő a füzeteteket, átnézem a házi feladatot.	Rendszerességre nevelés
- Miről tanultatok az elmúlt órákon? (az évszakokról). Most átismétljük az évszakokról tanultakat.	Ismétlés
- Ki tudná felsorolni az évszakokat? (tél, tavasz, nyár, tél)	Frontális munka (megjelenítem a tavasszal kapcsolatos oldalt, a háttérben egy virágzó fa van)
- Mikor kezdődik a tavasz? (március 21-én) (előhívom a szöveget: A tavasz március 21-én kezdődik.) (klikkeléssel áttérek a következő oldalra, a háttérben egy gyümölcsfa virága látható)	A tavasz jellegzetességeinek az átismétlése
- Mit gondoltok, melyik évszak van most? (tavasz).	Ismétlés a CD segítségével
- Ha nem tudnátok azt, hogy most tavasz van, akkor hogyan lehetne ezt megállapítani? (a természet megfigyelésével)	Az Évszakok című oktatási egység „kötelező része”
- Milyen változásokat vehettek ilyenkor észre a természetben? (előbújnak az első növények és állatok, kihajtanak, majd virágoznak a fák)	Korreláció a magyar nyelvvel
- Azt mondják, hogy a tavasz a természet újjászületésének az évszaka. Miért? (azért mert ilyenkor újjászületik a természet) (klikkeléssel megjelenítem a Hírnökei: szöveget)	Korreláció a biológiával
- Ki tudja nekem megmondani, hogy mit jelent az a szó, hogy hírnök?	Ismétlés
- Mi lehet a tavasz hírnöke – Honnan tudjuk, hogy tavasz van? (a vándormadarak visszatérte, virágzás, rügyezés stb.)	A bemutatás és a beszélgetés módszere
- Melyek a vándormadarak? (fecske, gólya stb.)	Korreláció a biológiával
- Mi történik ezekkel a vándormadarakkal tavasszal? (visszatérnek hozzánk)	Korreláció a földrajzzal
(megjelenítem és felolvasom a szöveget: A vándormadarak megérkezése (gólya, fecske).)	A gondolkodás fejlesztése, összehasonlítás
- Mely virágok virágoznak ki először tavasszal? (hóvirág, ibolya)	A tavasz jellegzetességeinek átismétlése
(megjelenítem és felolvasom a szöveget: Virágzik a hóvirág, az ibolya, a nárcisz.)	(hírnökei, időjárása, munkálatok)
- Mi történik a fákkal? (rügyeznek, virágoznak)	
(megjelenítem és felolvasom a szöveget: Rügyeznek a fák.)	
- Milyen a tavasz időjárása? (napos, felhős, ködös)	
- Mely évszaktól melegebb, illetve hidegebb a tavasz időjárása? (a téltől melegebb, a nyártól hidegebb)	
(megjelenítem és felolvasom a szöveget: Napos, felhős, ködös.)	
(megjelenítem a szöveget Munkálatok:)	
- Milyen munkálatokat végeznek az emberek a határban? (trágyázás, szántás, vetés stb.)	
(megjelenítem és felolvasom a szöveget: Trágyázás, szántás, boronálás, vetés.)	

(áttérek a következő oldalra, a háttérben egy búzatábla látható) - <i>Melyik évszak következik a tavasz után? (a nyár)</i> - <i>Mikor kezdődik a nyár? (június 22-én)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A nyár június 22-én kezdődik.) (áttérek a következő oldalra, a háttérben homokos tengerpart látható) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Hírnökei:) - <i>Melyek a nyár hírnökei? (nagyon meleg van, érni kezd a búza stb.)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Érni kezd a búza.) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Időjárás:) - <i>Milyen az időjárás nyáron? (nagyon meleg, kánikula, hirtelen zivatarok)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Napos, meleg, kánikula, zivatar.) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Munkálatok:) - <i>Milyen munkákat végeznek az emberek nyáron a kertben és a szántóföldeken? (kapálás, öntözés, aratás)</i> - <i>Miért kell öntözni? (a meleg miatt, a kiszáradás ellen védekezünk)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Kapálás, öntözés, a búza aratása.)	Ismétlés, frontális munka A nyár kezdetének meghatározása Korreláció a biológiával és a földrajzzal A nyár jellegzetességeinek ismételése (hírnökei, időjárása, munkálatok) A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel
(áttérek a következő oldalra, a háttérben egy őszi erdő látható) - <i>Ki tudja megmondani, hogy mikor kezdődik az ősz? (szeptember 23.)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Az ősz szeptember 23-án kezdődik.) (áttérek a következő oldalra, a háttérben egy érett szőlőfürt látható) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Hírnökei:) - <i>Melyek az ősz hírnökei? (hűvösebb lesz, sárgulnak/hullanak a falevelek stb.)</i> - <i>Mi történik a vándormadarakkal? (elköltöznek)</i> - <i>Miért és hova költöznek el a vándormadarak? (mert lehül az idő; melegebb tájra)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A vándormadarak elköltöznek.) - <i>Mi történik a természettel ősszel? (beérik)</i> - <i>Miért mondjuk azt, hogy a fák ősszel levetik nyári ruhájukat? (mert lehullajtják leveliket)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Időjárás:) - <i>Milyen az időjárás ősszel? (hűvös, szeles stb.)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Hűvös, szeles, csapadékos.) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Munkálatok:) - <i>Milyen munkákat végeznek az emberek ősszel a kertben és a szántóföldeken? (a termést betakarítják, a búza vetése)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A termést betakarítják. A búza vetése.)	Ismétlés, frontális munka Az ősz kezdetének meghatározása Bemutató módszer Korreláció a magyar nyelvvel Az ősz jellegzetességeinek ismételése (hírnökei, időjárása, munkálatok)

(áttérek a következő oldalra, a háttérben egy téli táj látható) - Melyik évszakra nem beszéltünk még? (a télről) - Mikor kezdődik a tél? (december 22-én) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A tél december 22-én kezdődik.) (áttérek a következő oldalra, a háttérben egy másik téli táj látható) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Hírnökei:) - Melyek a tél hírnökei? (fák és a növények téli álmat alszanak, hó, hideg stb.) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A lombhullató növények téli álomba merülnek. A legtöbb állat téli álmat alszik.) - Milyen az időjárás télen? (hideg, esik a hó stb.) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Hideg, havas, jeges.) - Milyen munkákat kell télen elvégezni? (hóeltakarítás, gépek karbantartása) - Miért, és hol fontos a hó eltakarítása? (az utakon fontos, hogy járhatóak legyenek) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Mezőgazdasági gépek karbantartása. Hóeltakarítás.)	Ismétlés, frontális munka A tél kezdetének az átismétlése Bemutató módszer Korreláció a biológiával és a földrajzzal Az ősz jellegzetességeinek ismétlése (hírnökei, időjárása, munkálatok) A gondolkodás fejlesztése
(áttérek a következő oldalra) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Az ábra szerint sorold fel a tavaszi, a nyári, az őszi és a téli hónapokat!) (a színek, beosztások és sorok segítségével felsorolják a gyerekek a tavaszi, nyári, őszi és téli hónapokat, elmondjuk, hogy mikor kezdődnek az évszakok) - Mit gondoltok, miért jelöltem a tavaszi hónapokat zölddel, a nyári hónapokat pirossal, az őszi hónapokat sárgásbarnával, a télieket meg késsel? (a zöld a növények színe, a piros a meleg jele - pl. a csapon, a lehullott levél sárgásbarna, a kék a hideg jele)	Ismétlés Bemutató módszer A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel
Mai órán átismétljük a családról, rokonainkról és az ünnepekről tanultakat. (megjelenítem a tanítási egység címét: HOZZÁTARTOZÓINK, ROKONAINK – ÜNNEP A CSALÁDBAN)	Célkitűzés
KÖZPONTI RÉSZ (22 perc)	
„Kötelező rész” - Tom és Jerry (8 perc): (áttérek a „következő” oldalra) - Kik alkotják a családot? - az első osztályban tanultatok (az apa, az anya és a gyerekek) (megjelenítem a képeket és a szöveget: Első osztályban tanultuk, hogy a családot az apa, az anya és a gyermekek alkotják.)	Ismétlés a multimédiás CD segítségével A Hozzá tartozóink, rokonaink – Ünnepek a családban című oktatási egység „kötelező részének” bemutatása Frontális munka, bemutató módszer

(áttérek a következő oldalra, előhívom a család képét) - Mit látunk a képen? (egy családot) - Nézzetek a családra, és mondjátok meg, hogy ki az a kisfiú és az a kislány a képen? (az apa és az anya lánya és fia) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Az apának és az anyának fiuk és lányuk van.) - Akkor mondhatjuk, hogy a kisfiú és a kislány gyermekek. Kicsoda az anya és az apa a gyermekeknek? (a szüleik) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Az apa és az anya a gyermekek szülei.) - Mit mondhatunk? A gyermekek egymás...? (testvérei) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A gyermekek egymás testvérei.)	Bemutatás módszere Ismétlés A szülő és a testvér fogalmának ismételése és elmélyítése Korreláció a magyar nyelvvel; a családi kapcsolatok letisztázása
(áttérek a következő oldalra, megjelenítem a nagypapa és a nagymama képét) - Mit láttok a képen? (egy idősebb házaspárt, egy nagypapát és egy nagymamát) (előhívom a gyermekek képét) - És mit láttok ezen a képen? (két gyermeket) - Ha az idősebb bácsi és a néni a gyermekek nagypapja és nagymama, akkor a gyermekek a nagypapa és a nagymama ... (unokái) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A gyermekek a nagypapa és a nagymama unokái.) - A gyermekeknek a nagypapa és a nagymama a (nagyszüleik) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A nagypapa és a nagymama a gyermekek nagyszülei.)	Bemutatás módszere Ismétlés A megfigyelőképesség fejlesztése Az unoka és a nagyszülő fogalmának az átismételése és elmélyítése; a családi kapcsolatok tisztázása A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel
(áttérek a következő oldalra, megjelenítem a szülők, nagyszülők és a gyermekek képét) - Kik láthatóak a képen? (rákérdezek a családtagokra) (a szöveg a következő sorrendben jön be: apa, anya, nagypapa, nagymama) - Az apa, az anya, a két nagypapa és két nagymama a gyermekek (elődei) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Az apa, anya és az ő szüleik, a két nagypapa és a két nagymama a gyermekek elődei.) - A két gyermek a szülők és a nagyszülők.... (leszármazottjai) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A gyermekek a szülők és a nagyszülők leszármazottjai.)	Bemutatás módszere Ismétlés Az előd és a leszármazott fogalmának elmélyítése Korreláció a magyar nyelvvel A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel
(áttérek a következő oldalra, megjelenítem a szülők, nagyszülők és a gyermekek, a nagybácsi és a nagynéni képét) - Ki tudná megmondani, hogy anyukátok vagy apukátok testvére nektek milyen rokonotok? (nagybácsi vagy nagynéni) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A szülők testvére és annak házastársa a gyermek nagybácsija és nagynénije.) - És a nagybácsitoknak ti milyen rokonai vagytok? (unokahúg, unokaöccs) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A nagybácsinak és a nagynéninek a gyermek az unokahúga vagy unokaöccse.) - A nagybácsitok és a nagynénitok a fiai, az a ti ...	Bemutatás módszere Ismétlés Korreláció a magyar nyelvvel A nagybácsi, nagynéni és az unokahúg és unokaöccs fogalmának elmélyítése A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel

(unokatestvéretek) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A gyermekek a nagybácsi és a nagynéni gyermekeivel unokatestvérek.)	Az unokatestvér fogalmának átismétlése
(áttérek a következő oldalra) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A család számára nevezetes napok, fontos dátumok a családi ünnepek.) - <i>Beszéljessünk a családi ünnepekről!</i> (születésnapok, névnapok, évfordulók)	Beszélgetés módszere
(áttérek a következő oldalra) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: A családtagok, de főleg a gyermekek születésnapját megünneplik a családban.) (megjelenítem a képet a tortaszeletről) - <i>Mit gondoltok mi az összefüggés a tortaszelet és a születésnap között?</i> Beszélgetés a következő mondatok segítségével: Hogy ünnepeled a születésnapodat? Mit árul el a gyertyák száma a születésnap tortán?)	Beszélgetés módszere A gondolkodás fejlesztése kapcsolatkereséssel
(áttérek a következő oldalra) (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Sok családban ünnep a névnap és külön varázsa van a vallási ünnepeknek.) (beszélgetés a húsvétról és a karácsonyról a két kép segítségével) - <i>Mit gondoltok, mi a különbség a vallási és a családi ünnepek között?</i> <i>Ki ünnepli az elsőt, és ki a másodikat?</i>	A családi és vallási ünnepek fogalmának megerősítése A megfigyeldőkészség fejlesztése
(áttérek a következő oldalra) - <i>Ki tudná megmondani, hogy mikor házasodtak össze a szülei?</i> - <i>Hogy hívjuk ezt a napot? (házassági évforduló)</i> - <i>Kik ünneplik otthon ezt az évfordulót?</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Sok családban a szülők megünneplik azt a napot, amikor összeházasodtak – a házassági évfordulót.) (megjelenítem a képet a menyasszonyról és a vőlegényről)	A házassági évforduló fogalmának tudatosítása Korreláció a magyar nyelvvel
Feladatok – Csőrike (4 perc): - <i>Remélem nagyon figyeltetek, mert most feladatokat fogunk megoldani.</i> (a válaszoló tanulót kihívom, hogy a megfelelő mezőre kattintson)	Ismétlés
1. Feladat Válaszd ki a helyes mondatot! A családot az apa, az anya és a gyermekek alkotják. A családot a gyermekek alkotják. A családot az anya és az apa alkotják. A családot a nagyszülők alkotják.	A feladatmegoldás módszere Az eger használatának fejlesztése
2. Feladat Válaszd ki a helyes mondatot! A nagyanya és a nagyapa a gyermekek testvére. A nagyanya és a nagyapa a gyermekek unokái. A nagyapa és a nagyanya a gyermekek szülei. A nagyapa és a nagyanya a gyermekek nagyszülei.	Egyéni munka A logikus gondolkodás fejlesztése a rossz válaszok kizárásával

3. Feladat Válaszd ki a helyes mondatot! A születésnapod az a nap, amikor a szüleid összeházasodtak. A születésnap az a nap, amikor megszületted. A születésnap az névnapot jelent. A születésnapod az a nap, amikor iskolába kezdtél járni. 4. Feladat Válaszd ki a helyes mondatot! Az első gyermek a másik nagyapja lehet. Az első gyermek a másik apja lehet. Az első gyermek a másik unokatestvére lehet. Az első gyermek a másik unokaöccse lehet. 5. Feladat Melyik ünnep jut eszedbe a télapóról? A húsvét. A karácsony. A születésnapod. A névnapod.	Ismétlés A feladatmegoldás módszere Egyéni munka Az egerhasználat fejlesztése A logikus gondolkodás fejlesztése a rossz válasz kizárásával
Képek – Aladin (4 perc): (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Magyarázd meg a szólást!) (megjelenítem a képet a lóról) - <i>Milyen szólásokat vagy közmondásokat ismertek a lóról? (A lónak is négy lába van, mégis megbotlik. Ajándék lónak ne nézd a fogát.)</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Ajándék lónak ne nézd a fogát) - <i>Mit jelent ez a szólás? (az ajándékot szeretettel kell fogadni, és nem illik rosszat mondani róla, vagy hibákat keresni benne)</i>	Frontális munka, beszélgetés módszere Korreláció a magyar nyelvvel és az illetemannel
(áttérek a következő oldalra) (beszélgetés az ajándékozásról és az ajándékról a képek és a következő kérdések segítségével: Ki hoz ajándékot húsvétkor a fűből készített fészekbe? Ki hoz ajándékot karácsonykor a karácsonyfa alá?) - <i>Volt már úgy, hogy örültél olyan ajándéknak is, amely nem volt drága – nem került sok pénzbe?</i> - <i>Ha igen, akkor miért?</i> (megjelenítem és felolvasom a szöveget: Nem az ajándék pénzbeli értéke a fontos, hanem a szeretet, amivel adják!)	Beszélgetés módszere Frontális munka
(áttérek a következő oldalra) (beszélgetés a családfáról a kép, és a következő kérdések segítségével: Rokonok egy része az anya, másik része az apa ágáról rokon. A családfánkon rajta vannak az elődeink és a közelebbi rokonaink.) - <i>Hol láttatok még családfát? (könyvben, múzeumban stb.)</i>	Beszélgetés és bemutatás módszere A családfa fogalmának megismerése

Varázskalap (6 perc): (megjelenítem, és felolvasom az utasításokat a személynévkereső programhoz: Ha tudni szeretnéd, hogy mit jelentenek a személynevek, kattints a mikroszkópra! A keresésmezőbe kell a nevet beírni, legalul megjelenik az eredete és a jelentése. A jelentés és az eredet mellett megkeresheted azt is, hogy mikor van az illető névnapja.) (elindítom a programot, és sorba kihívom a tanulókat, és megkérem őket, hogy gépeljék be a nevüket, majd olvassák fel a nevük jelentését, eredetét és a névnapjuk dátumát) - <i>Kíváncsi még valaki valamelyik név jelentésére, eredetére?</i> (ha igen, akkor közösen kikeressük a többi nevet)	Egyéni munka A számítógépes gépelés készségének a fejlesztése Korreláció a magyar nyelvvel
BEFEJEZŐ RÉSZ	
Ismétlés – Dexter (4 perc): (megjelenítem a családról készült képet, és a következő szöveget: Találd ki, hogy mi a neve a családban annak a személynek, akire a nyíl mutat!) - <i>Adott a feladat, próbáljátok meg kitalálni a személy nevét a családban!</i> (lánytestvér, fiútestvér, apa, anya, nagypapa, nagymama, nagybácsi, nagynéni, unokatestvér)	Óravégi, rendszerező ismétlés

5. MEGJEGYZÉSEK

Az óra felépítésénél eltértem a hagyományos, megszokott felépítéstől. Ennek az oka az, hogy az óra menetét a CD tartalmához igazítottam. Az évszakok ismétlésére több időt terveztem, mert a tanítónő szerint vannak hiányos részek a diákok tudásában, és szerintünk ez a tanítási egység igen fontos része a tananyagnak.

Az óravázlatban a következő jelöléseket használtam:

Az előszóban történő dialógust dőlt betűvel írtam:

- *Ki tudja megmondani, hogy miről tanultatok az elmúlt órákon?*

A gyerekektől várt választ, illetve a szoftver kezelésével kapcsolatos adatokat zárójelbe írtam:

- (az évszakokról);

- (megjelenítem a tavasszal kapcsolatos oldalt, a háttérben egy virágzó fa van)

A számítógép által megjelenített szöveget telt betűvel írtam:

- **A tavasz március 21-én kezdődik.**

Námesztovszki Zsolt

Skica oglednog časa prema koncepciji studenta Učiteljskog fakulteta svedoči o brojnim novinama pripremljene faze odnosno pozamašnoj primeni kompjutera uz svestrano pomaganje mentora.